

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/124/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121011113
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2121011113.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci odsúdeného H. D., nar. XX.XX.XXXX, v konaní o žiadosti odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 07.07.2021. č. k. 8PP/1/2021-51, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 21.09.2021 v Trnave, takto

rozhodol:

I/ Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnuté uznesenie v celom rozsahu.
II/ Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, § 66 ods. 1, ods. 2, § 67 ods. 1 Trestného zákona sa odsúdený H. D., nar. XX.XX.XXXX v A. N., trvale bytom S. A. Q. XX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Leopoldov, p o d m i e n e č n e p r e p ú š ť a z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 30.04.2013, sp. zn. 5T/69/2012, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 30.07.2013, sp. zn. 3To/74/2013,
III/ Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona odsúdenému určuje skúšobnú dobu vo výmere 7 (sedem) rokov.
IV/ Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona nariaďuje probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere 3 (troch) rokov.
V/ Podľa § 68 ods. 1 a § 51 ods. 4 písm. a) Trestného zákona odsúdenému ukladá povinnosť spočívajúcu v príkaze nepriblížiť sa k poškodenej U. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q., ul. X P. č. XXX/X na vzdialenosť menšiu ako 5 (päť) metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydla.
VI/ Podľa § 68 ods. 1 a § 51 ods. 4 Trestného zákona odsúdenému ukladá povinnosť spočívajúcu v príkaze dostavovať sa 1 krát za 3 kalendárne mesiace probačnému a mediačnému úradníkovi okresného súdu v sídle svojho bydliska.

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava napadnutým uznesením podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, § 67 ods. 1 Trestného zákona žiadosť odsúdeného H. D., nar. XX.XX.XXXX v A. N., trvale bytom S. A. Q. XX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Leopoldov, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 30.04.2013, sp. zn. 5T/69/2012, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 30.07.2013, sp. zn. 3To/74/2013 zamietol.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 51-53 spisu.

V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd svoje zamietavé stanovisko odôvodnil konštatovaním, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmiennečného prepustenia v zmysle ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona. Okresný súd ustálil, že v prípade prvej materiálnej podmienky - preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností táto nie je splnená v plnom rozsahu aj napriek skutočnosti, že plnenie povinností odsúdeným a jeho správanie je podľa hodnotenia riaditeľa ÚVTOS nadštandardné, avšak postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti vôbec nemožno považovať za kritický, a preto nemožno hovoriť o polepšení sa odsúdeného.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode okresný súd konštatoval, že ani táto nie je splnená, nakoľko podľa názoru súdu odsúdený nemá úprimný kritický postoj k spáchanému trestnému činu, pretože nie je dostatočne vyrovnaný s ukončením vzťahu s poškodenou, a u odsúdeného stále pretrvávajú negatívne emócie smerom k poškodenej. Táto skutočnosť podľa názoru súdu vyplýva tiež z toho, že odsúdený aj počas výkonu trestu odňatia slobody prejavuje záujem o informácie o živote poškodenej od spoločných známych, prípadne týmto nedal jednoznačne najavo, aby mu tieto informácie neposkytovali.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal sťažnosť odsúdený (č. l. 55-56 spisu). V písomne podanej sťažnosti uviedol, že počas celého výkonu trestu prehodnocoval svoj život, svoje správanie, spáchal neľudský čin ktorý úprimne ľutuje a svoju vinu priznáva. Uvádza, že je takmer 70 ročný dôchodca, ktorého doma čaká milujúca rodina, ktorá zabezpečí jeho pokojnú starobu. Žiada sťažnostný súd, aby napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a rozhodol o jeho podmiennečnom prepustení.

Krajský súd v Trnave ako nadriadený orgán na podklade včas a riadne podanej sťažnosti, podľa § 192 ods. 1 písmeno a), písmeno b) Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokovej časti napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a zistil, že sťažnosť odsúdeného je dôvodná. Odôvodnenie napadnutého uznesenia má síce náležitosti podľa § 176 odsek 2 Trestného poriadku, keď okresný súd v ňom podrobným spôsobom rozviedol všetky právne skutočnosti, ako aj právne úvahy, ktoré majú relevanciu vo vzťahu k rozhodnutiu o podmiennečnom prepustení odsúdeného, avšak s týmito právnymi úvahami okresného súdu sa sťažnostný súd nestotožnil.

Z pripojeného spisu okresného súdu sťažnostný súd zistil, že:

- odsúdený vykonáva v ÚVTOS Leopoldov trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 30.04.2013, sp. zn. 5T/69/2012, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 30.07.2013, sp. zn. 3To/74/2013, za pokus obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona k § 145 ods. 1 Trestného zákona
- predpokladaný koniec výkonu trestu pripadá na deň 24.05.2024
- lehota podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona uplynula dňa 24.05.2021
- z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má v registri trestov 1 záznam, a to odsúdenie, ktorého trest aktuálne vykonáva.

Na to, aby mohol byť odsúdený podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody je v zmysle § 66 ods. 1 Trestného zákona nevyhnutné, aby okrem formálnej podmienky, spočívajúcej vo vykonaní zákonom určenej dĺžky trestu, súčasne splnil aj dve materiálne podmienky, ktoré spočívajú v tom, že svojim správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie a zároveň možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Okresný súd dospel k záveru, že odsúdený splnil len formálnu podmienku na podmiennečné prepustenie a zároveň posúdil nesplnenie obidvoch materiálnych podmienok na podmiennečné prepustenie. Sťažnostný súd však s daným záverom okresného súdu nestotožňuje a v tejto súvislosti dodáva nasledovné.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienene prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Z hodnotiacej správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov vyplýva, že odsúdený je rozvedený, otec troch detí. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu väzby bolo a počas výkonu trestu je dlhodobo na požadovanej úrovni. V kolektíve odsúdených je pokojný, konflikty nevyhľadáva. Závažové situácie sa snaží riešiť bez agresívnych prejavov, k personálu ako i k iným odsúdeným sa správa slušne a úctivo. Počas výkonu trestu bol päťkrát disciplinárne odmenený, naposledy dňa 10.05.2021 za výkon pomocných prác pre potreby ústavu a oddielu. Disciplinárne potrestaný nebol. Dňa 24.07.2018 bol uznesením Okresného súdu v Trnave preradený z ústavu s maximálnym stupňom stráženia do ústavu so stredným stupňom stráženia. V rámci vnútornej diferenciacie je aktuálne umiestnený vo výstupnom oddiele za účelom prípravy na plynulý prechod do spoločnosti po jeho prepustení z výkonu trestu. Sociálny kontakt počas výkonu trestu udržiava hlavne s deťmi, vnukmi a priateľmi prostredníctvom korešpondencie, telefonovania, návštev a videonávštev. Odsúdený plní stanovený program zaobchádzania, ktorý je v jeho prípade zameraný na dodržiavanie ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa. Resocializačná prognóza odsúdeného sa vzhľadom na nízke riziko sociálneho zlyhania javí ako priaznivá. Záverom je uvedené, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmienene prepustenie z výkonu trestu a riaditeľ odporúča podmienene prepustenie.

V prípade prvej zákonnej (formálnej) podmienky, a to vykonanie potrebnej časti uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody, sťažnostný súd konštatuje jej splnenie. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona, pretože potrebné tri štvrtiny odsúdený vykonal dňa 24.05.2021.

Druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie, je podľa názoru sťažnostného súdu splnená. V zmysle hodnotenia riaditeľa ústavu možno badať u odsúdeného splnenie účelu výkonu trestu odňatia slobody a aj samotný kladný vplyv penitenciárnej starostlivosti u odsúdeného, teda odsúdený počas výkonu trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu väzby bolo a počas výkonu trestu je dlhodobo na požadovanej úrovni. Počas výkonu trestu bol päťkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. Odsúdený plní ciele stanovené programom zaobchádzania.

Odsúdený splnil aj druhú materiálnu podmienku - prognózu, že bude viesť riadny život. Odsúdený má v registri trestov iba 1 záznam, a to odsúdenie, ktorého trest aktuálne vykonáva. Pri rozhodovaní sťažnostný súd bral do úvahy aj vek odsúdeného (aktívny 70 ročný dôchodca), pevné sociálne väzby odsúdeného s jeho rodinou a úprimné oľutovanie svojho konania. V prípade podmienene prepustenia sa odsúdený plánuje vrátiť na adresu trvalého pobytu, kde by žil so svojimi dcérami, ktoré súdu rovnako poskytli vyhlásenie o poskytnutí pomoci a zabezpečenia odsúdeného v prípade jeho podmienene prepustenia. Rovnako sťažnostný súd poukazuje na resocializačnú prognózu odsúdeného, ktorá sa vzhľadom na nízke riziko sociálneho zlyhania javí ako priaznivá.

V celkovom kontexte vyššie uvedeného vyvodil sťažnostný súd záver, že odsúdený spĺňa všetky tri podmienky podmienene prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, pričom pri hodnotení druhej materiálnej podmienky vzal súd do úvahy najmä to, že doterajší výkon trestu odsúdeného prevychoval k tomu, že od neho možno dôvodne očakávať, že povedie v budúcnosti riadny život, čím bola dosiahnutá i ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestnej činnosti. Zároveň má súd za to, že doterajší výkon trestu odňatia slobody bol pre odsúdeného dostatočne odstrašujúci a zároveň motivujúci k tomu, aby sa vyvaroval páchaniu trestnej činnosti v budúcnosti.

Podmienené prepustenie je významným prostriedkom dovŕšenia nápravy a resocializácie odsúdeného. Neznamená však ukončenie tohto procesu, ale pokračovanie v prevýchovom a resocializačnom procese v iných podmienkach. Skrátené účinky priameho výkonu trestu odňatia slobody sa v prípade podmienene prepustenia dopĺňajú hrozbou jeho ďalšieho pokračovania, pričom sa odsúdenému dáva možnosť preukázať, že i vykonaný trest v kratšom trvaní, než bol uložený, je schopný splniť účel trestu.

S poukazom na charakter a závažnosť odsúdeným spáchanej trestnej činnosti (pokus obzvlášť závažného zločinu vraždy) a s dôrazom na pokračovanie v prevýchovnom a resocializačnom procese, určil súd odsúdenému skúšobnú dobu podmieneného prepustenia v trvaní 7 (sedem) rokov. Sťažnostný súd nariadil probačný dohľad vo výmere 3 rokov a ustanovil odsúdenému povinnosť (vzhľadom na okolnosti spáchaného trestného činu) spočívajúcu v tom, nepriblížiť sa k poškodenej U. Q. na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydľia. Zároveň odsúdenému uložil primeranú povinnosť spočívajúcu v príkaze dostavovať sa 1 krát za 3 kalendárne mesiace probačnému a mediáčnému úradníkovi. Uvedenú skúšobnú dobu, nariadený dohľad a uložené povinnosti považuje sťažnostný súd za plne dostatočné na dosiahnutie resocializácie a plnej nápravy odsúdeného, ktorý má možnosť preukázať, že i vykonaný trest v kratšom trvaní, než bol uložený, je schopný splniť účel trestu. V opačnom prípade súd rozhodne o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia.

Pretože na základe spisového materiálu krajský súd zistil dôvod na postup podľa § 194 odsek 1 písmeno a/ Trestného poriadku, zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu v celom rozsahom a vo veci rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.